1831. **No. 43.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 31 MEI.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 18 *Mei.* De berigten uit Bosnie bevestigen dat de Grootvisier *Reschid*-pacha de Turksche rebellen heeft verdreven; de geruchten van zijne gevangenneming door de opstandelingen, zijn dus ongegrond. Uit Belgrado schrijft men, dat de partijen nog handgemeen waren.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 21 *Mei.* H. M. de Koningin der Nederlanden is alhier aangekomen. In Hoogstderzelver gevolg bevinden zich de Opper-Intendant der Koninklijke paleizen, Graaf *van Bijlandt*, als ook de hofdames baronnes *van Estorff*, Gravin *van Goltz* en Freule *van Stampfort*. — Almede is hier gearriveerd de Nederlandsche buitengewone gezant en gevolmagtigde minister, luitenant-generaal graaf *van Perponcher*.

In de omstreken van deze hoofdstad worden de voorjaarsoefeningen door de zamengetrokkene troepen gehouden; eergisteren en gisteren hebben er groote manoeuvres plaats gehad.

De redactie der *Staats-Zeitung*, bij welke nog steeds bijdragen voor het monument van *van Speyk* inkomen, berigt heden, dat zij daartoe *f* 486 : 37 naar Amsterdam heeft overgemaakt.

Van de Poolsche grenzen schrijft men, van den 11 Mei, dat de Cholera vooral in de hospitalen woedt. Van de 1600 zieken in de hospitalen te Warschau, sterven er dagelijks 50, en de ziekte neemt aldaar eer toe dan af. — Volgens dezelfde berigten zijn de Polen zeer verbitterd tegen de werkelooze grootsprekerij der Franschen, en daarentegen de Pruissen meer en meer toegedaan, welker wijze Koning zich ook onder de Polen achting verworven heeft.

Van den 22. Nader ontvangen berigten uit Warschau, betreffende het op den 13 dezer bij Kaluszijn voorgevallene, melden dat de Russen, in den vroegen morgen van dien dag, de voorposten van den generaal *Uminski* aanvallende, aldus aanleiding gegeven hebben tot een scherp gevecht, hetwelk tot laat in den avond is voortgezet. Gemelde generaal moet, in vereeniging met de generaals *Milberg* en *Andrychiewicz*, de overste luitenant *Szmigielski* en de oversten *Bukowski* en *Lempicki*, bij deze gelegenheid veel onversaagdheid aan den dag gelegd en den vijand, in weerwil van het onophoudelijk vuur, ten laatste verpligt hebben, om deszelfs eerste standplaats bij Sucha, aan de rivier Krostryn, te hernemen. In dit treffen moeten de Polen, naar men verzekert, niet meer dan 50 manschappen aan dooden en gekwetsten bekomen hebben, onder welke eerstgenoemden zich ook de majoor *Serkowski* bevindt, en de Russen daarentegen een groot verlies aan zwaar gekwetsten geleden hebben.

Uit Zamosc schrijft men, van den 12 Mei, dat men aldaar, per estafette, de officiële tijding ontvangen heeft, dat de Poolsche generaal *Chrzanowski* en *Romarino* die vesting reeds zeer digt genaderd zijn. Inmiddels heeft de generaal *Krysinski*, uit hoofde het gevecht in de omstreken van Oud-Zamosc nog voortduurde, 2 bataillons en 5 kanonnen derwaarts gezonden, ten einde aan hetzelve te kunnen deel nemen. Betrekkelijk den uitslag van dit gevecht zijn zeer verschillende geruchten in omloop.

Een zekere *Lodewijk Stecki*, die in het district van Wlodzimierz, in Volhijnie, aan het hoofd van den opstand stond, is door den Russischen generaal *Dawidoff* in een gevecht gevangen genomen en een half uur daarna dood geschoten. *Karel Zaluski*, broeder van den gewezen curator der universiteit van Cracau, voert thans de Lithausche insurgenten aan.

Naar een berigt uit Koningsbergen, van den 17 dezer, waren de Lithausche opstandelingen deerlijk door de Russische troepen in het naauw gebragt en schenen zij voornemens te zijn de Pruissische grenzen te overschrijden. Derhalve was de eerste ban van de landweer opgeroepen, om dadelijk naar de grenzen te trekken.

ITALIE.

ROME, *den* 5 *Mei.* Men is alhier nog in geenen deele te vreden, doch waarover is de mensch op deze wereld te vreden? hij heeft altijd aanmerkingen. De absolutisten schreeuwen over de laauwheid of slaperigheid der regering, welke al de schuldigen aan den opstand, die zoo veel droefheid en ellende over dit land hebben gebragt, ongestraft laat rondloopen, en zij gelooven hun eigen hoofd niet zeker zoo lang de rebellenhoofden op de schouders der insurgenten zitten. — Aan den anderen kant zijn de liberalen niet minder luid in hunne klagten. Zij zeggen dat de amnestie van den Paus geene amnestie is, dewijl er bepalingen in voorkomen, die hen als strafbaar kunnen doen beschouwen; — die vergeving is dus slechts in schijn, verblinding, sophisterij. Zij zeggen dat de duizenden uitgewekenen en de vele gevangenen nog geene amnestie hebben, dewijl hunne zaak moet onderzocht worden, en dat vele honderde jongelingen, die met vrijheids gedachten bezield waren en daarvan, bij de vrijheid der drukpers, de wereld hebben kennis gegeven, aan de gestrengheid der inquisitie zijn overgeleverd. — Beide partijen hebben echter geen regt tot zoodanige klagten. De absolutisten hebben door hunnen bloeddorst onregt, en de liberalen om dat zij de zaak uit een verkeerd oogpunt beschouwen. De eigenlijke gestrengheid van de amnestie is, dat de uitgewekenen niet zonder proces of verlof mogen terug komen; doch hun is vrijheid gelaten zich met verzoekschriften aan den Paus te wenden. De oproerlingen van den opstand, wier getal niet groot is, hebben eenige straf te vreezen, doch niet in die mate als bij het eerste edict van den Paus. Bij dit edict moest de commissie vonnis vellen over allen die den opstand door daden, schriften of raadgevingen bevorderd hebben, waardoor de schrik dan ook algemeen was; doch volgens het laatste edict heeft de commissie slechts onderzoek te doen naar de 8 personen die het document over de afzetting van den Paus onderteekend hebben, en welke tot de 1ste klasse der schuldigen behooren; naar 15 opper officieren, die in de 2de klasse vallen en naar degenen die in de 3de klasse vallen, welke men voorgeeft dat vele honderden bedraagt, doch wier getal naauwelijks 10 is. Het geheel getal is alzoo 33, waarvan er 24 gevlugt zijn, zoo dat er 8 of 10 over blijven; en daar er geen bloed zal stroomen, zoo zal de straf zoo zwaar niet zijn, als men wel meent.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 21 *Mei.* Don *Miguel* heeft, ten gevolge der verschijning van een aanzienlijk Engelsch eskader, en van de hem gedane bedreiging, dat men, indien de gevorderde voldoening niet binnen eenen bepaalden tijd gegeven wierd, dadelijk beginnen zou met alle Portugesche schepen weg te nemen, volledige voldoening aan Engeland gegeven, bestaande in de afzetting van eenen scheepskapitein en van verscheiden regters en politie-beambten, die zich omtrent Engelschen door mishandeling of beleediging vergrepen hebben, met aankondiging van die afzettingen en de redenen derzelven in de courant van Lissabon, en eindelijk in het uitkeeren van geldelijke schadevergoedingen voor elke toegebragte schade, tijdverlies, gevangenhouding, enz. Volgens een brief uit Lissabon, van den 4 dezer, was geene der partijen in Portugal met deze uitkomst van zaken te vreden; de aanhangers van het despotismus waren verbitterd over de ondergane vernedering, en de constitutioneel-gezinden beschuldigden Engeland van enkel uit eigenbelang gehandeld te hebben. Don *Miguel* en de zijnen waren nu nog vol bekommering voor de komst der Franschen, welken zij vreesden, en de constitutioneel gezinden hoopten, dat zij de partij der jonge Koningin zouden ondersteunen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 20 *Mei.* De Koning wordt op zijne reize allerwege met de grootste geestdrift en vreugde ontvangen en ondervindt aan alle plaatsen de grootste genegenheid voor zijn persoon en regering; en deze daadzaken spreken te sterker, omdat overal vooruit van wege den Koning ten nadrukkelijksten aan de autoriteiten verzocht was geworden om alle mogelijke ceremonien en kosten te vermijden, en alleen te zorgen dat Z. M. bij zijne komst de nationale gardes mogt onder de wapenen vinden om die te inspecteren: het is overal, waar Z. M. verschijnt, een waar ongekunsteld volksfeest; overal vindt hij, den geheelen weg langs, uit eigen beweging, eerebogen, vlaggen, bloemen, groen enz. ter zijner eere, en de geheele bevolking op de been, om hem ongezocht de warmste blijken van genegenheid te geven, en onder de nationale gardes, die zich kantons gewijze in de voornaamste steden bij duizenden vereenigd hebben, den besten geest. De reis van Koning *Lodewijk Philippus*, en de onvangst welke hij van den kant der departementale bevolkingen ondervindt, verschilt hemelsbreed met die, welke men vroeger bij de reizen van Koning *Karel* of diens familie waarnam, bij welken alles meer hof-etiquette en gedwongen eerebetoon was. Men heeft ook opgemerkt, dat in de departementen de geestelijkheid door de bevolking als het ware medegesleept wordt, en zich met dezelve om het Koninklijke gezin dringt en het hulde toebrengt.

's Konings jongste zoon, de Prins *de Joinville*, die gelijk men weet voor de zeedienst bestemd is, is den 14 dezer bij zijne aankomst te Toulon mede met veel geestdrift ontvangen. Die prins zal met het te Toulon liggende fregat *l'Arthémise* zijnen eersten scheepstogt doen.

De Nederlandsche ambassadeur bij ons hof, de baron *Fagel*, is binnen deze hoofdstad teruggekeerd.

Ondanks de vredelievende geruchten die al meer en meer veld beginnen te winnen, schijnt ons gouvernement echter de noodzakelijkheid te gevoelen om onze zuidelijke grenzen tegen allen mogelijken aanval te beveiligen, en hiermede schijnt dan ook in verband te staan, de aangekondigde oprigting van een kamp van 30,000 man, tusschen Bordeaux en Baijonne, en het daarstellen van een tweede kamp nabij Chollet in de Vendee.

Uit Weenen is een buitengewoon courier met zoo gewigtige depêches aangekomen, dat de raad der ministers, op derzelver ontvangst twee maal vergaderd is geweest en dat er onverwijld een courier naar den Koning is afgezonden. De *National* is van gevoelen dat deze depêches wel betrekking zouden kunnen hebben tot het voorgenomen bezetten van het Novaresche in Piemont, door de Oostenrijkers, en dat het niet onmogelijk is dat ons gouvernement aan dit bezetten van Italie door de Oostenrijkers paal en perk zou willen stellen.

De Lissabonsche consul alhier, graaf *da Ponte*, die onlangs aan het spel eene som van honderd en tien duizend franken verloren had, en wiens schuldeischers hem begonnen lastig te vallen, heeft zich de tegenwoordige omstandigheden ten nutte gemaakt, om zich in der haast met zijn gezin van hier te verwijderen, zonder iemand zijner schuldeischers te voldoen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 24 *Mei.* In de honderd en elfde zitting van het nationaal congres, op gisteren, onder het presidium van den heer *de Gerlache* gehouden, is hoofdzakelijk voorgevallen het navolgende:

De heer *Lebeau*, minister van buitenlandsche zaken, las eene, denzelfden morgen, bij hem ontvangen nota van den generaal *Belliard*, zijnde van dezen inhoud:

„ De generaal *Belliard* acht zich gelukkig, den minister van buitenlandsche zaken van Belgie, te kunnen aankondigen, dat hij berigt van zijn gouvernement heeft bekomen, houdende, dat de door lord *Ponsonby* overgebragte voorstellen door de conferentie te Londen zijn aangenomen, dewelke onderhandelingen zal openen, waarbij het Groot-Hertogdom Luxemburg, tegen eene schadeloosstelling, aan Belgie zou worden afgestaan.

„ Belgie zal ongetwijfeld, in dit besluit der conferentie, een nieuw bewijs der gunstige geneigdheid van de groote Mogendheden ten zijnen opzigte bespeuren en zich ongetwijfeld beijvigen, om die spoedig te beantwoorden, door, op eene duidelijke en vredelievende wijze, zijne oogmerken te kennen te geven over de schadeloosstelling, door middel van welke het wenschen zou, zich de bezitting van Luxemburg te verzekeren.

„ De generaal *Belliard* maakt van deze gelegenheid gebruik, om zijne hoogachting, enz.

„ Brussel, den 23 Mei, enz."

Lord *Ponsonby* nog niet terug zijnde, alzoo vervolgde de minister, zoo is het te veronderstellen, dat ik niet vóór deszelfs terugkomst binnen deze stad in staat gesteld zal zijn, om u de voorwaarden mede te deelen, welke ons, betrekkelijk de andere gedeelten van het grondgebied, voorgesteld zijn.

Ik moet u echter nog eenen anderen bij mij ontvangen brief mededeelen:

„ De ondergeteekende heeft de eer den minister van buitenlandsche zaken te berigten dat, daar er bevelen gegeven zijn, om de onder Belgische vlag varende schepen in de Britsche havens toe te laten, het noodzakelijk wordt, dat het gouvernement van zijne Groot-Brittannische Majesteit eene authentieke beschrijving of afteekening van die vlag bekome.

„ De ondergeteekende heeft diensvolgens de eer, den minister van buitenlandsche zaken te verzoeken, hem een dergelijke beschrijving of afteekening te willen zenden, opdat hij die, zonder tijdverlies, aan zijn gouvernement kunne mededeelen.

„ De ondergeteekende maakt van deze gelegenheid gebruik, enz.

„ Brussel, den 22 Mei 1831.

„(Get.) *Ralph Aberkromby.*

In de zitting van Dingsdag heeft de heer *Pirson* zijn voorstel ontwikkeld, strekkende tot het benoemen eener commissie van negen leden uit het congres, en daaraan op te dragen om binnen den kortst mogelijken tijd de middelen aan te wijzen, om de Hollandsche troepen het Belgisch grondgebied, den linkeroever van de Schelde daaronder begrepen, te doen verlaten, hetzij door den invloed der conferentie te Londen, hetzij door den oorlog tegen Holland, die niet langer dan 25 dagen moest verschoven worden. Tevens zou het congres moeten verklaren, dat, zoodra de gevraagde ontruiming door bemiddeling der Mogendheden was geschied, het zich tot de Mogendheden zou wenden, om een Koning van Belgie te kiezen, die door de Belgen goed ontvangen zou worden, mits hij de constitutie aannam en bezwoer en niet tot het geslacht der *Nassau's* behoorde. Na de ontruiming zouden Belgische en Hollandsche commissarissen te Aken bij een komen, om te beslissen, hoeveel elk der beide natien in de algemeene schuld zou dragen, daartoe tot grondslag aannemende de bevolking in 1830 of den omslag der directe belastingen van dat jaar, waarbij de domeingoederen, die van wederzijde verkocht zijn, in aanmerking zouden komen, en de domeinbezittingen van prins *Frederik* in Luxemburg ten laste van Belgie zouden overgaan. Voorts zouden de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden uitgenoodigd worden om te beslissen over de vrije vaart op de Schelde en Rijn. Eindelijk, zoo men tot den oorlog toevlugt moest nemen, zouden al de verschillen omtrent het grondgebied of de verdeeling der schuld van de kansen des oorlogs afhangen, en zou men dit in dat geval niet verbonden rekenen aan het hierboven voorgestelde. — De afloop van die vergadering, die zeer onstuimig moet geweest zijn, is ons nog niet bekend.

ANTWERPEN, *den* 24 *Mei.* De Regent van Belgie is binnen onze muren alwaar hij, in den afgeloopen nacht, van zijn aide de camp, *Rogier*, verzeld, is aangekomen.

De burgerlijke en militaire autoriteiten waren hem tot *Berchem* te gemoet gegaan. Hij heeft eene gratificatie aan de troepen doen uitreiken en is, na het ontbijt genuttigd te hebben naar *Brussel* terug gekeerd.

LILLO, *den* 22 *Mei.* Sedert een paar dagen, en sedert de Belgen gezien hebben dat het geduld uit was, houden zij zich stil. Men houdt zich ondertusschen steeds gereed, indien zij weder beginnen mogten. Van pijp-tabak tot hier liggen thans 6 korvetten, 1 brik en verscheide kannonneer en landingsbooten; onder de korvetten zijn er van 30 tot 42 stukken. Wij zien daarenboven ieder oogenblik nog meer scheepsmagt van Vlissingen en elders te gemoet.

BREDA, *den* 24 *Mei.* Lang wisten wij, dat de herhaalde strooptogten der muiters op ons grondgebied grootendeels roof en plundering ten doel hadden; eenige dier aanvallen echter waren schijnbaar zoo vrij van dat doel, dat wij moesten vooronderstellen, dat dezelve alleen uit baldadigheid voortkwamen. Onze correspondenten in Zeeland hebben ons echter uit dezen droom geholpen, door ons te onderrigten, dat sluikerij geenszins een bijoogmerk dier strooptogten was. Zoo onder anderen strekte onlangs de aanval op Hulst voornamelijk, om zeven aangehaalde en aldaar opgeslagen kisten met manufakturen, die men ter sluik op ons grondgebied had gebragt, wederom meester te worden. Deze aanslag nu mislukt zijnde, zijn de kisten, ter waarde van bijna 4000 gulden, naar Middelburg opgezonden.

Z. K. H. Prins *Frederik* heeft, bij gelegenheid van het in oogenschouw nemen der posities van Staats-Vlaanderen, te Oostburg, tot algemeene blijdschap der ingezetenen, verklaard: „ dat Z. M. de Koning vastelijk had besloten, dat land niet af te staan, maar hetzelve, onder Gods zegen, te blijven beschermen."

Naar men verneemt, zal er na deze week, provisioneel, geen verlof meer bij het mobiele leger gegeven worden, hetwelk zich overigens nog geheel in denzelfden toestand bevindt.

's HERTOGENBOSCH, *den* 24 *Mei.* Gepasseerden Donderdag, des namiddags ten een ure, heeft op het gehucht Schaik, onder Oss, een geweldige brand plaats gehad, waardoor in slechts 5 kwartieruurs tijd, niet minder dan 23 huizen, benevens 3 kinderen, eenig vee en al hetgeen zich in die woningen bevond, eene prooi der vlammen zijn geworden. Allerbeklagenswaardigst is de toestand, in welken hierdoor 18

huisgezinnen thans verkeeren, wier have met al het tot het leven noodige, vernield is. Zonder eene krachtdadige ondersteuning van elders zal het de slagtoffers van dezen ramp onmogelijk zijn, zich te herstellen van het geledere verlies, hetwelk des te gevoeliger is, daar dit onheil eene gemeente getroffen heeft, welke door de overstroomingen van de twee vorige jaren bijzonder is geteisterd geworden.

'S GRAVENHAGE, *den* 26 *Mei*. Bij koninklijk besluit van den 20 dezer is, ter vervanging van den heer *Taitbout de Marigny*, vice-consul te Odessa, tot Nederlandschen consul te dier plaatse benoemd de heer *Gerben Pieters*, wonende te Leeuwarden.

Men verneemt, dat, na kennis te hebben genomen van de antwoorden, die van regeringswege gegeven zijn op de gemaakte bedenkingen, betreffende de begrootings-wetgeten, nog verscheidene leden der Tweede Kamer hunne meening hebben te kennen gegeven, dat men dadelijk den grond had behooren te leggen tot de invoering der gevorderde bezuinigingen en de hervorming van den Staat; dat men nimmer *wachtgelden* aan Belgische ambtenaren behoorde toe te staan, om dat dezelve niet konden verwachten immer weder geplaatst te worden; dat men aan de zoodanigen hunner, van welker trouw gebleken was, alleen eene *toelaag* konde verstrekken, — en dat het ongeraden was, de buitenlandsche belangen van den Staat op den duur aan vreemden toe te vertrouwen. — Sommige leden zijn van oordeel, dat het welligt beter ware, in stede van een bepaald budjet tot stand te brengen, het bestuur een crediet te openen voor hetgeen nog over 1831 mogt gevorderd worden, ten einde het geheel nader te verrekenen.

Zondag en Maandag hebben te Namen grove ongeregeldheden plaats gehad. De lansiers en vrijwilligers, die gewoonlijk met elkander twisten, waren Zondag avond, in de kazerne terug gekomen, onderling handgemeen geraakt. De vrijwilligers hebben zich toen van scherpe patronen voorzien, en zijn Maandag ochtend naar hun plein getrokken, van waar zij gevuurd hebben op de lansiers, die slechts blank geweer hadden. Intusschen werd alarm geslagen en de burgerwacht kwam op den been, die partij voor de lansiers koos en uit het militair hospitaal op de vrijwilligers begon te schieten. Nu kwam er geschut van het kasteel en de mineurs deden vier schoten met schroot op de vrijwilligers, die daarop uit elkander liepen, gegrepen, ontwapend, en in de manege opgesloten werden. De generaal *Mellinet*, die zich onder de vrijwilligers bevond, is ook gearresteerd en wordt door de burgerwacht bewaakt. Men verhaalt, dat hij het plan zou gehad hebben eene omwenteling te bewerken en de republiek in te voeren. Opmerkelijk is het, dat ook Zondag een oproer onder de militairen te Luik heeft plaats gehad, dat evenwel door den bevelhebber der vesting gestuit is. Aldaar heeft men twee onderofficieren in verzekerde bewaring genomen. Te Namen is een wachtmeester gedood en zijn zeventien militairen gekwetst. De lansiers hebben het meest geleden.

Te Antwerpen heeft, blijkens een bijzonder berigt van daar, het graauw in den avond van den 25 Mei, het huis van zekeren makelaar geheel uitgeplunderd, en zelfs de muren daarvan, zoo veel maar mogelijk was, verwoest. Zijne misdaad was, dat hij overluid zijn ongenoegen over het gedrag van twee Belgische officieren, die bij hem ingekwartierd waren geweest, te kennen gegeven en gezegd had, dat hij liever tien Hollandsche krijgslieden, dan twee zulke vrijheids-vrienden herbergde.

Te Gend heeft de klub zijn bestuur vernieuwd, en de twee leden, *Bavet* en *Derote*, die van gematigde denkwijze en genegenheid voor het tegenwoordige Belgische bestuur verdacht wierden gehouden, daaruit geweerd. Daarna heeft de klub eene oproeping, aan de bewoners van Oost-Vlaanderen gerigt, die den 22 Mei te Gend aan de hoeken der straten is aangeplakt, in het licht gegeven, waarin in zeer hevige taal wordt te kennen gegeven, dat de Belgen hunne omwenteling niet begonnen hebben, om weder een zaakgelastigde van het Heilig Verbond tot Vorst te erlangen, en dat de regering door tusschenkomst van het kongres moest gedwongen worden, om aan de Belgische soldaten de zorg over te laten, om het grondgebied van Belgie geheel te bevrijden. Tevens werd in deze oproeping berigt, dat de klub dienzelfden dag eene *openbare* vergadering in de groote gehoorzaal der hoogeschool zoude houden.

De bevelhebber *van der Meere*, die te Luik kommandeert, heeft bij dagorde verklaard, dat hij de oproerige soldaten van de citadel weder tot reden heeft gebragt, en de krijgstucht zal handhaven. De bezetting van dat kasteel bestaat uit het 3de bataillon van het 5de regiment (11de afdeeling). — *Daine* is op nieuw als bevelhebber van het leger van de Maas benoemd. De kern van hetzelve bestaat uit het 2de regiment (12de afdeeling) en nog eenige zeer weinige bataillons, waaronder voormalige vrijwilligers, doch met deze schijnt weinig aan te vangen, want de leden der kompagnie gezegd „Virginal" van Brussel, die zich onder de bevelen moest stellen van zekeren majoor *Lecharlier*, hebben allen hun ontslag verlangd.

De generaal *de Tiecken de Terhoven* voert nu het bevel over het leger van de Schelde, in en om Antwerpen. Dit schijnt talrijker dan dat van de Maas, en bestaat uit het 4de regiment, aan de voorposten; het 1ste, in den omtrek van Herenthals; het 3de en 9de (17de afdeeling), in en voor Antwerpen, benevens de vrijwilligers, die zich hebben laten organiseren, of nog zoo veel mogelijk onder krijgstucht moeten worden gebragt.

Het 7de regiment (15de afdeeling) is naar Luxemburg vertrokken; het 8ste (16de afdeeling) ligt te Gend, of in de nabijheid, met een paar bataillons van het 10de (18de afdeeling); het 6de (6de afdeeling) aan de zijde van Brugge. — Twee bataillons van het 5de liggen in Brussel, en kort na het veroordeelen van *Borremans* zijn zijne jagers het eerste regiment uitmakende, eenigzins op den achtergrond geplaatst.

Uit de taal van den Courrier zoude men opmaken, dat er voor Belgie weinig uitzigt meer bestaat, om prins *Leopold* tot Koning te bekomen. Dat blad, hetwelk met verwonderlijke buigzaamheid, achtervolgelijk de verkiezing van den hertog *van Leuchtenberg*, van dien *van Nemours* en van den Prins *van Saksen Coburg* als het eenige redmiddel voor Belgie heeft aangeprezen, beweert thans in zijn nommer van den 23 Mei, dat, zoo laatstgenoemde Prins de kroon weigert, alle onderhandelingen over de verheffing van eenen vreemden Vorst een einde moeten nemen, daar men toch de geheele wereld niet rond kan reizen, om eenen Koning te zoeken. In het geval der weigering van Prins *Leopold*, moet dus, volgens den Courrier, de oorlog met Holland dadelijk een begin nemen; die oorlog zal, zoo dit blad meent, aan de aanhangers van het vorige bestuur den doodslag toebrengen, te meer „daar slechts zwakke en kleingeestige lieden thans reeds aan den voorspoed der wapenen van het jeugdige Belgie kunnen wanhopen."

Luidens bijzondere brieven uit Aken, werd lord *Ponsonby* den 23 of 24 te Brussel uit Londen terug verwacht, zoo de aankomst van den baron *van Zuylen*, buitengewoon gezant van Z. M. bij de conferentie, daarin geene vertraging bragt. Men vertrouwde altoos, dat eerstgenoemde gezant het *ultimatum* der Londensche conferentie zou medebrengen, doch vreesde tevens, dat de beslissing der groote vraagpunten steeds in Belgie aan vele moeijelijkheden zou onderworpen blijven, daar men het er voor hield, dat de Prins *van Coburg* nimmer de Belgische kroon zou aanvaarden, dan met volledige goedkeuring der vijf Mogendheden, en na de onvoorwaardelijke aanneming van het protokol van den 20 Januarij door de Belgen.

AMSTERDAM, *den* 27 *Mei*. Gisteren zijn alhier in het Hôtel *het wapen van Amsterdam* aangekomen: De graaf *de Gourieff*, minister van Rusland en deszelfs Sekretaris, den heer *Denafaroff*; de baron *de Selbij*, minister van Denemarken en deszelfs familie, benevens den heer *de Krag*, Sekretaris bij de ambassade; de ridder *d'Iruegas*, zaakgelastigde van Spanje; de ridder *de Ramerez*, zaakgelastigde van Napels; de graaf *de Rosse*, zaakgelastigde van Sardiniën en deszelfs echtgenoot; de graaf *Alegrie*, Sekretaris bij de ambassade van Oostenrijk, allen bij het hof van Nederland, en de baron *de Smeth van Alphen*, kamerheer van Zijne Majesteit.

In *de Doelen*, in de Doelenstraat, is aangekomen: de heer *A. G. Hamersleij*, Geattacheerd aan de Amerikaansche Legatie, te Parijs.

SCHIEDAM, *den* 26 *Mei*. Uit het twaalftal, vroeger opgegeven, is heden gemaakt het volgend zestal van Predikanten: DD. *G. Ruitenschild*, theol. doct. te Zutphen; *L. G. Pareau*, theol. doct. te Voorburg; *H. Kok*, te Gorinchem; *H. J. Rijndorp*, te Oudshoorn; *A. Hazeu* en *J. H. Gunning*, te Vlaardingen; de laatste met het lot tegen Ds. *M. M. Schim van der Loeff*, te Barendrecht.

GRONINGEN, *den* 22 *Mei*. In den namiddag van den 19 dezer onstond een hevige brand in een boerenhuis, naast eene smederij, aan het Oosterdiep, te Wildervank, welke weldra zoo geweldig toenam, dat de vlammen naar het Westerdiep oversloegen in het luthersche armhuis, dat, benevens het nevenstaande huis, alsmede het gereformeerde armhuis, waarin eenige woningen, en nog een daarnevens staand huis, geheel in de asch zijn gelegd. Ofschoon alle mogelijke middelen ter blussching werden aangewend, kon men echter, uit hoofde van den sterken wind, niet naar wensch slagen. Men gelooft, dat niet meer dan twee der verbrande gebouwen voor brandschade verzekerd waren.

LEEUWARDEN, *den* 30 *Mei*. Men leest in de *Staats-Courant*:

„De ondergeteekende heeft de eer, bij deze, aan de liefhebbers van munten en penningen bekend te maken, dat thans weder, met den ouden daarvan bestaanden stempel is vervaardigd eene medaille op *Philips II*, *Koning van Spanje*.

„Deze gedenkpenning, de laatste welke vóór zijn overlijden is gemaakt, stelt voor, op de eene zijde, het bovenlijf des Spaanschen Konings, met een tabbaard versierd, hebbende op het hoofd eene muts en in de regterhand een schepter, met het omschrift: *Philippus II Dei gratiâ Hispaniarum, Indiarum, Neapolis, Siciliae, Sardiniaeque Rex, anno* 1598, *detatis suae* 71. En op de keerzijde, zijn gekroond wapenschild, door den ridderlijken halsband van het Gulden Vlies omvangen.

„De Prijs dezer medaille, ter grootte van 7 duim middellijn, is, in zilver *f* 31, in brons *f* 7.

„*Utrecht*, *den* 19 *Mei* 1831.

De bewaarder van 's Lands medaille-stempels,
F. J. VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG."

„*NB*. Deze medaille is verkrijgbaar gesteld bij de heeren debitanten te Amsterdam, 's Gravenhage, Leiden, Groningen en Utrecht, bij wien ook nog de navolgende voorhanden zijn, als:

	PRIJZEN. In brons.	In zilver.
„Op de vereeniging der Nederlanden	*f* 7 : 00	*f* 31 : 00
— den dood van den Admiraal *de Ruiter*	- 7 : 00	- 31 : 00
— den dood van den Admiraal *M. H. Tromp*	- 7 : 00	- 31 : 00
— den Amsterdamschen Predikant *B. Becker*	- 4 : 00	- 12 : 40
— de overgave der grondwet	- 4 : 00	- 12 : 40
— de inhuidiging des Konings	- 2 : 25	- 9 : 75
— de instelling der Militaire Willems-orde	- 2 : 25	- 9 : 75
— het huwelijk der Prinses *Marianne*	- 2 : 25	- 7 : 60
— den held *van Speyk*	- 2 : 25	- 7 : 60
— de overwinning te Palembang	- 1 : 75	- 6 : 75."

MENGELWERK.

GESCHE MARGARETHA GOTTFRIED

GEBOREN TIMM,

ONTHOOFD TE BREMEN, DEN 4 MEI 1831.

De gruweldaden dezer Vrouw of liever van dit monster hebben in de vier wereldeelen veel geruchts gemaakt: wij zullen de volgende bijzonderheden uit het leven dezer Vergiftigster mededeelen, hetwelk is beschreven door den Advokaat, aan wien de lastige taak was opgelegd haar te dienen als Raadsman voor de Vierschaar.

Gesche Margaretha Gottfried, geboren in 1785, was de dochter van een kleedermaker te Bremen, die zich in hare jeugd onderscheidde door hare zachte gelaatstrekken. In 1806 trouwde zij met den zoon eens rijken zadelmakers, Miltenberg geheeten; in 1807 werd zij moeder van eene dochter en achtervolgens van nog drie kinderen. Haar man was een losbol en zeer verslaafd aan sterken drank.

Vrouw Miltenberg maakte kennis met den jongen koopman Gottfried, een weinig beteekenend man, dien zij als huurder, en doende doorgaan voor een vriend van haren man, bij zich in huis nam. Vroeger had zij reeds in zeer naauwe betrekking gestaan met zekeren Kassow: haar man scheen onderrigt van haren overspeligen handel en dien te dulden, of ten minsten zich daarvan onkundig te houden.

In den zomer van 1812, overmeesterd door de hevige begeerte om de echtgenoot van Gottfried te worden, gaf zij haren man rattenkruid in, maar in eene te geringe hoeveelheid dan dat het 't noodlottig gevolg had, hetwelk zij zich voorstelde. Weinige dagen daarna verdubbelde zij de dosis en Miltenberg stierf onder verschrikkelijke smarten.

Ondertusschen werd de wettige vereeniging, welke zij zoo vurig wenschte vertraagd door de reizen van Gottfried, die hij ter oorzake van zijnen handel deed, of misschien wel uit mangel aan opregte genegenheid van zijnen kant. In dien tusschentijd vervolgde Gesche Margaretha hare gemeenschap met Kassow.

Omstreeks dezen tijd begon het misdadig wijf zich te verbeelden, dat hare ouders en kinderen een hinderpaal mogten zijn voor haar huwelijk met Gottfried. Dit was genoeg haar te doen besluiten om met rattenkruid haar moeder, vader en drie kinderen te vergeven, in het kort tijdsverloop van Mei tot September 1813: in 1816 onderging haar broeder hetzelfde lot. — Hoezeer zij van de eene misdaad tot de andere verviel ontstond er echter geenerlei vermoeden tegen haar; integendeel beschouwde ieder een haar met deernis als het slagtoffer van een rampzalig noodlot, en het medelijden hetwelk zij iedere gevoelige ziel inboezemde, deed het getal harer vrienden en vooral dat der vriendinnen aangroeijen: zoodanig was de duurzame veinzerij haar als tot eene tweede natuur geworden, dat ieder haar beschouwde als eene zeer achtingwaardige en beminnelijke vrouw om hare deugden en bevalligheden.

Niettemin kon zij haren minnaar niet tot een vast besluit krijgen. Gottfried leefde gemeenzaam met haar, maar stelde het huwelijk onophoudelijk uit, hoewel hij op het punt was van vader te worden van een kind, de vrucht huns overspeligen levens.

Voor de eerste maal zoude nu Gesche Margaretha hare tot op heden onbesmetten goeden naam verliezen. Haat en wraakgierigheid namen in haar hart de plaats der liefde in, maar nog veinsde zij om hare eer te redden, en nadat zij reeds den noodlottigen drank aan haren minnaar had toegediend, wist zij van hem te verkrijgen, dat hij zelfs in zijne hevige martelingen toestemde in eene wettige huwlijksverbindtenis, en dit wel weinige oogenblikken voor zijnen dood.

Van dit tijdvak tot op 1823 maakte zij zich aan geene andere misdaden schuldig dan aan opligting of valschheid in geschriften. Toen was het, dat er zich een nieuwe aanbidder, Zimmermann genaamd, opdeed. Zij ontving zijne hulde, zonder evenwel voor ditmaal het tot een huwelijk te willen laten komen. Haar eenig doel was zich uit eene geldverlegenheid te redden en om zich dus van een gedeelte zijner goederen meester te maken, bragt zij hem door gift om het leven.

Van eene reis door Hanover teruggekeerd, deed zij hetzelfde en om dezelfde reden, betrekkelijk zekere jufvrouw Meijerholz, sinds lange jaren hare boezemvriendin. Deze vrouw, alhoewel haren ouden vader door middel van muzijklessen het noodig onderhoud verschaffende, had nog bovendien een penningsken bespaard. Gesche Margaretha vermoordde hare getrouwe vriendin en roofde de zuinig gespaarde schat.

Kort daarop deed zij alweder door rattenkruid sterven een heer, Mosees geheeten, die haar een legaat had gemaakt en voorts de vrouw van den wagenmaker Rumpff, aan wien zij haar huis verkocht had, alleen in de hoop om hem in hetzelfde lot van Zimmermann te doen deelen. Daarna vergaf zij haar oude getrouwe meid, Schmidt genaamd, wetende dat deze een gering sommetje bezat, hetwelk voor derzelver aanstaande bevalling zoude dienen: hetzelfde vergif bragt en moeder en kind om het leven.

In 1826 keerde zij naar Hanover terug bij den heer Kleine alwaar zij tijdens hare eerste reize gelogeerd had: zij was hem geld schuldig en daarom werd hij even als zijn oudste zoon door haar vergiftigd. In hetzelfde jaar pleegde zij op dezelfde wijze nog eene moord aan eene vriendin, om dat deze ten nadeele van haar had gesproken.

Weldra waren de geringste beweegredenen genoegzaam om de misdaad te doen ontstaan. De vergiftiging was haar eene gewoonte, een tijdverdrijf geworden, en de pot, welke haren voorraad rattenkruid bevatte, diende haar tot speelgoed.

Echter liep zulk een lang misdadig leven eindelijk ten einde. De heer Rumpff, haar huisheer, met wien zij bij voortduring het huis bewoonde, hetwelk zij hem verkocht had, was minder gevoelig voor hare bekoorlijkheden, dan de ongelukkige Zimmermann. Zij gaf hem vergift in en verpleegde hem in zijne ziekte, om daardoor te verkrijgen, dat hij haar tot zijne erfgename instelde, doch te vergeefs. Toen besloot zij zijnen dood te verhaasten. Een stuk spek, dat gevonden werd afgeknabbeld bij doode rotten, wekte de eerste vermoedens op, en veroorzaakte hare inhechtenisneming in het jaar 1828: nu volgde een driejarig onderzoek, voor dat zij tot bekentenis harer talloze moorderijen kwam.

In een harer verhooren had zij gezegd: „De vergiftiging had niets moeijelijks voor „mij in: Ik kon het gift toedienen zonder de minste zelfverwijting en met de grootste gerustheid van ziel. Ik vond er eene soort van zelfvoldoening in. Mijne slaap was „rustig, en in alle mijne ongeregtigheden had ik een zuiver geweten. Is het gewoonlijk niet zoo, dat elk die kwaad doet, van het kwaad zelf een afschrik heeft? wel „nu, ik, ik vond er groot genoegen in."

Bij een ander verhoor: „Zoudt gij het gelooven? Terwijl ik het vergif voor „mijne moeder bereidde deed de goede God mij hartelijk lagchen, zoo zelfs, dat ik „op dat oogenblik er van ontstelde. Maar, na eene wijle van overdenking, begreep „ik, dat de goede God mij deze inblazing gegeven had om mij te kennen te geven, „dat weldra mijne moeder ook in den hemel zóó lagchen zoude."

Overgenomen.

BEZUINIGING IN, EN VERMEERDERING VAN DE

NOORD-NEDERLANDSCHE KRIJGSMAGT.

NOORD-NEDERLAND op de beste en minst kostbare wijze te verdedigen, en van goede verdedigers te voorzien, is zeker dan alleen mogelijk, wanneer, zoo als nu het geval is, allen tot dit oogmerk willen medewerken, en zulks kan op de volgende wijze geschieden:

Er moet tweederlei krijgsmagt bestaan: *Militaire en Schutterlijke.* De Militaire moet niet meer bevatten, dan alleen zoo veel, als er tot bezetting der vestingen in tijd van vrede noodig is; deze moet in de eerste plaats bestaan, uit *Genie* en *Artillerie*, welke in verhouding tot de gezamenlijke Militaire en Schutterlijke magt des Rijks, moet staan, om in tijd van oorlog in deze vakken geoefende manschappen te hebben. Verder uit Cavallerie en Infanterie, welke beide laatste corpsen als aanvulling moeten dienen, tot het bij de Artillerie ongenoegzame, om de vestingen behoorlijk te bezetten: en dit moet onze Staande Armee uitmaken.

De Schutterlijke magt moet niet dan Infanterie bevatten, en in drie Klassen of Bans verdeeld zijn, te weten: De eerste Klasse: alle ongehuwden en gehuwden zonder kind of kinderen van 22 tot 35 jaren. De tweede Klasse: de gehuwden met kinderen van 22 tot 35 jaren, en die van 35 tot 45 zonder onderscheid of zij gehuwd zijn of niet. De derde uit manschappen van 45 tot 50 jaren.

Deze eerste Klasse moet in geval van oorlog het eerst opkomen, en met eene afzonderlijke uitmonstering, overigens met de militaire magt gelijk gekleed en gewapend zijn; en in tijd van oorlog onder dezelfde verpligtingen, als de militairen, staan. Zij moeten door het geheele Rijk een afzonderlijk, van de andere bans der Schutterij afgescheiden, corps uit maken, en voor zoo verre toereikend door gepensioneerde officieren en onderofficieren, welke nog geschiktheid hiertoe hebben, gecommandeerd worden, en wekelijks tweemaal in den wapenhandel geoefend worden. — Om deze gepensioneerden op alle plaatsen te krijgen, moet het Gouvernement niemand pensioen geven, dan met aanwijzing der plaats, waar zij zullen moeten wonen, en hier bij altijd in 't oog houden, waar zij het noodzakelijkst bij de Schutterijen zijn.

De tweede Klasse, welke in 't vervolg uit geoefende manschappen der eerste Klasse zullen bestaan, konde uit hun midden de geschiksten hebben om den rang van officier en onderofficier te bekleeden, en deze moeten wederom een afzonderlijk corps uitmaken. Deze behooren mede wapenen te hebben, en een eenvoudig Militair kleed te dragen; zij zouden om de veertien dagen moeten exerceren, en mede in tijd van nood uittrekken, wanneer de eerste ban niet genoegzaam mogte zijn.

De derde Klasse, die toch niet dan in den uitersten nood zullen behoeven op te komen, zoude ik zonder uniform laten, en alleen op papier stellen; hen alleen eene organisatie doen ondergaan, naar plaatselijke gelegenheid, om des vereischt, terstond gebruik van hen te kunnen maken, en een genoegzaam aantal wapenen ter hunner beschikking houden.

Bij de eerste Klasse zoude ik de plaatsvervanging uit de tweede Klasse toestaan, doch zoo, dat zij alsdan in derzelver plaats bij de tweede overgaan. Door dezen maatregel is men zeker altijd geoefende manschappen te hebben, en hierdoor vervalt ook de geheele Nationale Militie, welke werkzaam en kostbaar is, en welker wet, toch door gedurige tegen de wet inloopende ministerieele disposities, zoodanig verknoeid is, dat haar geheel, als nu een meesterstuk van contradictie en verwarring is, onder de andere zoo verlichte, maar niet altijd verlicht uitgevoerd wordende wetten; en welke onze jonge lieden, voor zij eigenlijk geformeerd zijn, tot de dienst oproept, en alzoo vele ongeschikte voorwerpen voor de maatschappij maakt.

Deze eerste Klasse wilde ik, even als bij de Armee, verdeelen in Divisien, Brigades, Regementen, Battaillons en Kompagnien, de laatsten ieder van 200 man en 4 per Battaillon, 4 Battaillons een Regement, 2 Regementen eene Brigade, en 2 Brigades eene Divisie, aan 't hoofd van welke Divisien ik een Kommandant en Chef wilde gesteld hebben. De Officieren zouden, uitgezonderd den Kommandant en Chef, die een aan zijnen rang geëvenredigd tractement behoort te genieten, voor hun pensioen deze dienst moeten waarnemen, en zoo doende, zouden zij nog nuttig zijn, en den lande niets meer kosten: en zoo er ingeval van oorlog ongeschikten mogten zijn, dezelve alsdan te doen vervangen door de meest geschikte Officieren der staande Armee, voor zoo verre zij bij dezelve gemist konden worden, of, uit het geschikst aanwezig personeel der Armee of Schutterij.

Door dezen maatregel zouden er vele Officieren der tegenwoordige Armee niet geplaatst kunnen worden, en het ware dierhalven goed, in de eerste plaats, deze op een wachtgeld bij die Schutterijen te plaatsen, tot tijd en wijle er gelegenheid ware, en zij de geschiktheid hadden, om bij de Armee wederom in te vallen. Op deze wijze zoude men het ongenoegen bij de Armee grootelijks tegen gaan, en het Land zoude in het vervolg van tijd weinig belangrijke kosten tot instandhouding dier Schutterlijke magt, behoeven te maken. Dezelve konde als een met verlof zijnde leger, hetwelk alleen in tijd van oorlog bezoldigd moet worden, beschouwd worden. En dit zoude eene magt uitmaken, van buiten gevreesd, en in staat eenen aanmerkelijken aanval af te weeren. — De Staande Armee kost dan ook niet zoo veel als vroeger: verscheidene posten, verscheidene administratien vervielen, en de uitgaven des Rijks zouden, mijns inziens, hier door aanmerkelijk verminderd worden.

De tweede Klasse, welke ik mede in Kompagnien, Battaillons en Regementen, op dezelfde schaal als de eerste, afgedeeld wilde hebben, zoude in tijd van oorlog, met de inwendige rust belast moeten zijn, waartoe men dan alleen de derde Klasse zoude moeten gebruiken, als de tweede niet toereikend ware, of mede ter verdediging van het Vaderland moest uittrekken. De Officieren dezer tweede Klasse zouden die betrekking voor niets moeten waarnemen, en dezelve als eerepost beschouwen.

Bij deze corpsen Schutterij wilde ik de Staande Armee aldus indeelen; uitgezonderd de *Artillerie* voor de vestingen, welke ik een vereenigd corps zoude laten blijven.

Bij iedere divisie Schutterij wilde ik een corps veld- en rijdende Artillerie, alsmede een corps zware en ligte Cavallerie plaatsen, welke corpsen zoo veel mogelijk voltallig wierden gehouden, uit manschappen dier provicien, bij welker Schuttercorps zij zouden zijn toegevoegd, en wilde de promotien, bij die corpsen, alleen in die corpsen doen plaats hebben. Ik beschouw het amalgameren in eenen kleinen Staat, zoo als de onze, niet goed, en houd het er voor, hen op hun zelven te laten nuttiger, om dat hierdoor meer naijver, welke toch moet bestaan, bij elk corps wordt opgewekt, zonder dat dezelve aan het geheel eenige schade zal toebrengen, alleen dáár, dezelve door elkanderen latende opklimmen, waar een kommandant over twee zulke divisien zoude noodig zijn, en alsdan wel degelijk de meest geschikte, zonder onderscheid van corps, hiertoe benoemen: Deze alzoo afgescheidene corpsen, zouden mijns inziens, veel sterker zijn, dan het dooreenbrengen van alle die manschappen. Er bestaat in ons Nederland een geest van provincialisme, welke niet moet uitgedoofd worden, om dat die in zijne strekking meer voor-, dan nadeel kan doen, en wiens uiterlijke afzondering, in tijd van nood, eene meer innerlijke vereeniging daarstelt, en die eene moreele kracht geeft, welke wij in andere landen te vergeefs zoeken. — Ook wilde ik die corpsen, die garnizoenen laten betrekken, welke het dichtst bij hunne provincien gelegen zijn, dit maakt de administratie gemakkelijker en spoediger; dit veroorzaakt mindere kosten.

De Infanterie der Staande Armee, welker getal zeker nu niet groot kan zijn, wilde ik op gelijke wijze verdeeld hebben, en hun geschikt maken voor de Jagerdienst, om dat deze dienst niet zoo terstond kan geleerd worden, en het van belang is, dat ieder corps geschikte *Tirailleurs* heeft, welke hun corps behoorlijk kunnen dekken, en naauwkeurige verkenningen kunnen doen; een zoodanig corps is in staat zijn massa te beveiligen, en vertrouwen in te boezemen.

Eene zoodanige Armee aldus in de vestingen verdeeld, zoude in staat zijn, buitenlandsche aanvallen te kunnen weerstand bieden; uitvallen te doen, is niet in ons belang; wij behooren in onzen Staat alleen verdedigender wijze te handelen, en alleen trachten ons eigen Land te bewaken en te beveiligen, zonder van een ander iets te willen overmeesteren. Ons belang brengt mede magtige bevriende Mogendheden te hebben, om hierdoor de aanvallers terug te houden, van onze gewesten te willen overheeren. En zoo wij zulks doen, dan zullen wij zonder twijfel gelukkiger in een klein, dan in een groot huishouden zijn.

M.

NAAUWKEURIGE OVEREENKOMST.

1562 en 1830.

Anno 1562 wast soo natten Somer, dat men dies ghelycken niet mochte ghedencken, daer stracs opgevolght is, eenen grooten sterfte onder die beesten, want mennigh man van een heel huys vol beesten (besonder die ontrent de nieuwe landen woonden) nauwelyckx twee ofte drie over hielt.

Daer bleeven ooc veel meeden over staen, die geheel onder regenden, soo dat mense niet mochte Maijen, ende veel die al ghemaeyt waeren, en mocht men vermidts die groote vochticheydt niet respen, soo dattet op het velt verrotte ende verginc, ende sommighe diet al met groote sware costen vant landt creegen, mostent noch stroyen in duylighe Dammen, wantet roock noch smaeck hadde, soo dattet geen Beesten wouden eten.

Ocko Scharlensis,
Ed. 1597. *fol.* 124 v°.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART *TE HARLINGEN.*

Binnengekomen: Den 24 Mei, het smakschip *de 3 Gebroeders*, kapt. F. Daniels, met Hout van Dantzig, en *Jantina*, kapt. K. E. Vos, met Hout van Noorwegen. — Den 25 dito, het smakschip *Jacoba Catharina*, kapt. C. Westerbrink, met Hout van Noorwegen. — Den 26 dito, de schonerschepen *Friends*, kapt. Wm. Muggeridge, met Ballast van Londen, *Antje*, kapt. S. K. de Vries, met Rogge en Tarwe van Dantzig, *Flora*, kapt. J. Mouldon, met Ballast van Newcastle, en het smakschip *Flora*, kapt. F. Klein, met Hout van Noorwegen. — Den 27 dito, het smakschip *de Vrouw Anna*, kapt. J. L. Nagel, met Rogge van Elbing; het kofschip *de Jonge Wijcher*, kapt. H. W. Bontekoe, met Teer en IJzer van Stokholm. — Den 28 dito, het kofschip 3 *Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, met Zout van Liverpool, en de *Jonge Dirk*, kapt. H. E. Vos, met Hout van Riga.

Uitgezeild: Den 22 Mei, de schonerschepen *Fame*, kapt. Wm. Barfield, en *Hope*, kapt. Wm. Cousins, beide met Boter naar Londen. — Den 23, 24 en 25 dito, niets. — Den 26 dito, het kofschip *de Onderneming*, kapt. K. L. Domeng, met Ballast naar St. Petersburg, en *Vrieslands Welvaart*, kapt. F. D. van Veen, met Ballast op avontuur. — Den 27 dito, het kofschip *Concordia*, kapt. J. Assies, met Ballast op avontuur.

De COMMISSIE van LANDBOUW in de Provincie VRIESLAND, verwittigt bij deze, de Veehouders en Landbouwers in dit Gewest, dat ten hunnen gerijve navolgende *Ressorts verdeeling* is gearresteerd: wordende derhalve, voor zoo ver Landbouw en Veeteelt betreft onder het onmiddellijk toevoorzigt gesteld:

Van den Heer Mr. *A. A. van Boelens*, te Olterterp; de Grietenijen Smallingerland, Opsterland, Schoterland, Ængwirden en Utingeradeel.

Van den Heer Mr. *N. van Heloma*, te Wolvega; de Grietenijen Oost- en West-Stellingwerf, Doniawerstal en Haskerland.

Van den Heer *G. Koopmans*, te Koudum; de Grietenijen Lemsterland, Gaasterland, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde en Wijmbritseradeel.

Van den Heer *B. S. Bakker*, te Spannum; de Grietenijen Baarderadeel, Hennaarderadeel en Wonseradeel.

Van den Heer *J. M. van Beijma thoe Kingma*, op Kingma State onder Sweins; de Grietenijen Barradeel, Franekeradeel, Menaldumadeel en het Bildt.

Van den Heer *D. L. Bosch*, te Nijkerk in Ferwerderadeel; de Grietenijen Ferwerderadeel, Dantumadeel, Achtkarspelen en Ameland.

Van den Heer Mr. *U. H. Wielinga Huber*, te Cornjum; de Grietenijen Leeuwarderadeel, Tietjerksteradeel, Idaarderadeel en Rauwerderhem; en

Van den Heer *W. van Peijma*, te Ternaard; de Grietenijen Kollumerland en Nieuwkruisland, Oost- en Westdongeradeel en Schiermonnikoog.

Wordende de steden in de verschillende Grietenijen gelegen gerekend te behooren tot het ressort van dengenen, aan wien zoodanige Grietenij tot district is aangewezen.

Leeuwarden, den 10 Mei 1831.
J. M. v. BEIJMA thoe KINGMA, *Vice President.*
Mr. W. J. SIJPKENS, *Secretaris.*

De Kamer van Notarissen in het arrondissement Leeuwarden, berigt, dat dezelve thans bestaat uit de navolgende Heeren, als:

Mr. J. D. WIERDSMA, *President.*
Mr. P. ANDREÆ, *Rapporteur.*
J. C. KUTSCH, *Syndicus* en *Thesaurier.*
Mr. J. D. van der PLAATS, *Secretaris.*
JAN KLAASESZ,
JAN ALBARDA, Wz., } *Leden.*
Mr. A. STINSTRA,

⁂ Getrouwd:
Augustinusga, den 21 Mei 1831.
P. A. J. COUPERUS, en
J. M. de VRIES.

⁂ Getrouwd:
Ried, den 23 Mei 1831.
J. J. ZEVEN, *van Kimswerd*, en
R. T. BONNEMA.

⁂ Getrouwd te Leeuwarden den 25 Mei 1831:
J. D. SIMON, en
M. C. WALLER.

⁂ Getrouwd den 26 Mei 1831:
E. P. VRIESEMA, *van Bergum*, en
H. J. NIJSLOOT, *van Leeuwarden.*

⁂ Heden verloste van eene welgeschapene Dochter, CATHARINA JOHANNA SANTÉE, Echtgenoot van J. P. IJPES.
Leeuwarden, den 20 Mei 1831.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, FREDERICA SCHAAFF, Huisvrouw van G. J. BEERS.
Leeuwarden, den 20 Mei 1831.

⁂ Heden namiddag omstreeks 1 uur, verloste voorspoedig van eene wegeschapene Dochter, RIGTJE OPPEDIJK, Echtgenoot van W. RINGNALDA.
IJlst, den 21 Mei 1831.

HARLINGEN, den 23 Mei 1831. In den vroegen morgen van heden, beviel voorspoedig van eenen Zoon, ANNA CATHARINA DEDERIKA de VRIES, geliefde Echtgenoot van H. A. BINKSMA, *Apotheker.*
Familie en vrienden gelieven deze algemeene, als bijzondere communicatie aan te nemen.

SNEEK, den 24 Mei 1831. Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen Meisje, TRIJNTJE R. SPOELSTRA, Echtgenoot van J. GORTER, Rz.

OOSTERBIERUM, den 24 Mei 1831. Heden verloste door Gods goedheid van eene Dochter, A. C. ROBBÉ, geliefde Huisvrouw van
P. CONRADI FLORISON, *Predikant.*

⁂ Mijne Echtgenoot, F. van DAM, beviel heden gelukkig van eenen Zoon.
Leeuwarden, den 25 Mei 1831. H. FEDDEMA.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, HELENA G. FEENSTRA, geliefde Echtgenoot van T. T. GONGGRIJP.
Sneek, den 25 Mei 1831.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon, SANNEKE IJ. TIGCHELAAR, geliefde Echtgenoot van G. DEKKER.
Makkum, den 27 Mei 1831.

⁂ Heden beviel van eene welgeschapene Dochter, J. NAUTA, geliefde Echtgenoot van W. LEMKE.
Tjallebird, den 27 Mei 1831.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot E. LAND, beviel heden van eene welgeschapene Dochter. J. KRAMER.
Dockum, den 29 Mei 1831.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot WIJTSKE van HETTINGA TROMP, beviel heden van eenen Zoon. T. S. TROMP.
Lekkum, den 30 Mei 1831.

LEEUWARDEN, den 16 Mei 1831. Heden morgen om 6½ uur overleed na eene langdurige sukkeling van ruim 18 weken, in den ouderdom van 35 jaren en 2 maanden, mijn geliefde Man JACOB SIERKS PLANTENGA, in leven Vleeschhouwer alhier, mij nalatende 2 Kinderen die nog te jong zijn om hun verlies te kunnen gevoelen.

Hoe smartelijk mij dit lot treft zal ieder kunnen beseffen, maar met Gods bijstand hoop ik in dezen gelaten te zijn, en in dit zoo droevig voorval te berusten.

Wed. J. S. PLANTENGA, Geb. Kloppenburg.

Familie en Bekenden worden verzocht deze voor algemeene kennisgeving aan te merken.

⁂ Heden avond ten half zeven ure, overleed aan een verval van krachten, in den ouderdom van 85 jaren en 5 maanden, ANDRIES FRANSES KATH, in leven Koopman alhier.
L. J. MOOI,
Joure, den 18 Mei 1831. *Executeur Testamentair.*

⁂ Heden overleed aan de gevolgen van eene uitterende ziekte, ons veel geliefd jongst Zoontje ALBERTUS, in den jeugdigen leeftijd van ruim zeven jaren.
Harlingen, den 20 Mei 1831.
A. BOLMAN.
K. BOLMAN, Geb. Sasburg.

⁂ Heden morgen werden wij op het diepst bedroefd, daar het den Algoede behaagde, onze dierbare hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe Douairière van wijlen den Hoog Welgeboren Heer Watze Wijtze Baron van Asbeck, Geboren ADRIANA LUPPUS, in den vroegen morgenstond, dit tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen; zacht en kalm was hare overgang tot betere gewesten. — Alleen zij die haar in hare weldadige en godvruchtige levensloop gekend hebben, kunnen eenigzins ons verlies beseffen. Zij was de beste moeder, de zorgvuldigste weldoenster van al hare betrekkingen.

Dankbaar voor den tijd dien wij haar bezeten hebben mogen wij, haar nastarende, op godsdienstige gronden vertrouwen, dat zij tot eene eeuwige gelukzaligheid is overgegaan.

Leeuwarden, den 21 Mei 1831.
S. B. M. BATTAERD,
Geb. Baronnesse van Asbeck.
C. H. F. A. BATTAERD,
1e Luit. en Adjudant bij den Generaal-Majoor Provincialen Kommandant van Vriesland.

⁂ Den 21 Mei 1831 is te Leeuwarden overleden, in den ouderdom van ruim 85 jaren, onze beminde Moeder, ANNAATJE EELKES, Weduwe van wijlen den Koopman A. van Tuinen.

Wij geven hiervan bij deze kennis aan vrienden en bekenden, ons verzekerd houdende van aller deelneming.

. Het behaagde den ondoorgrondelijken Albestuurder, mij heden weer een dierbaar pand te ontnemen. Mijne thans op ééne na de oudste, Dochter, JANNETJE, ontsliep na eene kortstondige sukkeling en verzwakking, voor mij en de mijnen bijna geheel onverwacht, in den jeugdigen leeftijd van omtrent 25 jaren. Allen, die haar kenden, zullen ons groot verlies eenigzins kunnen beseffen; maar hare christelijke braafheid doet ons haar hopend naoogen. W. BREDENOORD.

DEVENTER, den 21 Mei 1831. Weduwe H. BEUNK.

. Heden avond circa tien ure overleed aan eene bezetting op de borst mijn geliefde Man, CORNELIS GEERTS SANTHUIZEN, in leven Assessor te Sint Anna Parochie in de grietenij het Bildt, na dat wij ruim negen en dertig jaren met genoegen in den echt hebben geleefd, in den ouderdom van zeven en zestig jaren en negen maanden. GEERTJE HARMENS, Wed. C. G. SANTHUIZEN.

SINT ANNA PAROCHIE, den 22 Mei 1831.

. Na eene langdurige ongesteldheid stierf, heden middag, mijne Dochter SIJTSKE VAN SLOTERDIJCK, in den ouderdom van ruim 15 jaren. Zij was de *oudste* der *drie* lievelingen, die mijn onvergetelijke Echtgenoot mij naliet, toen ook zijn leven, nu bijkans één jaar geleden, een einde nam en ook hij aan mijne zijde ontrukt werd.

LEEUWARDEN, E. DE VRIES,
den 22 Mei 1831. Weduwe W. BEEKKERK.

Familie en vrienden buiten de stad, gelieven deze tevens voor kennisgeving aan te nemen.

. Slechts 16 weken na den dood van zijnen onvergetelijken Vader, overleed heden aan eene korte doch hevige zenuwzinkingziekte, in den ouderdom van bijna zeven jaren, mijn geliefde Zoon JAN. Ieder gevoelig hart zal ligt beseffen, hoezeer dit mijne smart verdubbelt. Wed. SJOERD HANNEMA,

HARLINGEN, den 25 Mei 1831. Geb. D. HERDINGH.

Strekkende deze zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan Familie en Vrienden.

. Heden morgen negen uur, overleed aan eene uitterende ziekte, mijne geliefde Echtgenoot, MARTHA JELLES HOEKSTRA, in den nog jeugdigen ouderdom van 32 jaren en 4 maanden, na eene gelukkige echtverbindtenis van elf jaren en bijna 5 maanden, mij nalatende vier kinderen, die nog niet in staat zijn, om de grootte van hun verlies te beseffen, zijnde het jongste slechts 18 weken oud.

WORKUM, den 26 Mei 1831. S. R. VISSER.

Vrienden en bekenden gelieven deze aan te nemen voor bijzondere kennisgeving.

. Aan de gevolgen van hevige stuipen is heden morgen acht ure overleden, ons geliefd jongste Dochtertje JACOBA HENRIETTE, ruim een en een half jaar oud.

ORANGEWOUD nabij HEERENVEEN, D. ENGELEN,
den 26 Mei 1831. G. ENGELEN, Geb. ROORDA.

. Heden namiddag omstreeks 1 ure, overleed na eene smartelijke sukkeling van zes maanden, onze geliefde Zuster, CATHARINA MARGARETHA DE KOK, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren en 10 maanden; van welk voor ons zeer droevig sterfgeval wij langs dezen weg aan familie en bekenden communicatie geven.

BOLSWARD, INA PETRONELLA DE KOK.
den 28 Mei 1831. *Mede namens mijnen bij het leger als vrijwillig flankeur bij de Groninger Studenten kompagnie dienenden broeder, en jongere Zuster.*

BOLSWARD, den 28 Mei 1831. Heden overleed aan een langzaam verval van krachten, onze waarde Vader FREERK RUURDS PIEKEMA, in den ouderdom van bijna 65 jaren. R. PIEKEMA, *Uit aller naam.*

. Heden avond ontsliep ons veel geliefd eenigst Zoontje ROELOF JACOB, in den ouderdom van 4½ jaren, na eene ongesteldheid van weinige dagen.

LEEUWARDEN, L. SCHIERBEEK,
den 28 Mei 1831. B. J. SCHIERBEEK, Geb. EELKEMA.

. Op den 12 April ll., stierf mijn geliefde Zoon, LAMBERTUS GILLIS, eerste Stuurman aan boord van een naar Konstantinopel gedestineerd schip, kapitein JANSEN, niet ver van die stad, ten gevolge van eene sterke *diarrhée*, in den ouderdom van bijna 26 jaren, nalatende eene bedroefde Weduwe.

BLIJA, RIMKJE DUIFF,
den 30 Mei 1831. Wed. wijlen FREDERIK GILLIS,
Chir. en Vroedm. te Blija.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 27 Mei 1831:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 219 : 00 het Last. — Tarwe *f* 11 : 75 de Mudde.
De Boter *f* 29 : 50.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 28 MEI 1831.

			Gebl.
Werkelijke Schuld 2½ pct.	39¼	39¼	39½
Uitgestelde dito			
Kansbiljetten .... *f*	14¼	15¼	15
Amort. Sijndicaat 4½ pct.	64¼	65½	65¼
——— 3½ „	52½	53¼	53
Oorlogs-Lasten ... 5 „	77¼	78¼	77½
Anticipatie-Billetten.....	95½	96¼	96¼
Renversalen............	9½	10¼	10
Negotiatie 42/m.. 6 pct.	86	86½	86¼
Schatkistbilletten 1000...	90	90¼	90½
——— 100...			93
——— 50...			97½
Handel-Maatsch... 4½ „			
Tiers Cs. op 21 Ap. 3 „	66	66½	66¼
Gec. Ann. op Aug. 3 „			
Napels, aldaar ged. 5 „	67	67½	67¼

			Gebl.
Dito te Lond. dito 5 pct.			
Perp. Spanje, Am. 5 „	45½	46¼	46
Dito dito, Parijs 5 „			
Obl. dito te P. en L. 5 „	11¼	11¼	11½
Coupons dito..........			
Oblig. Weenerbank 5 pct.			
Dito dito... 4 „			
Weener Obl. Met. 5 „	82	82½	82¼
Dito Rusland.... 5 „	89	89½	89¼
Dito A°. 1828 enz. 5 „	89¼	90	89½
Rusl. Ins. op't Grb. 6 „	56½	57	56¾
Dito Certific. dito. 6 „	56¼	57	56¾
Dito dito te Hamb. 5 „			
Dito dito te Lond. 5 „			
Obl. Denem. te L. 3 „			

DE GRIETMAN VAN BAARDERADEEL, maakt bekend, dat de *PAARDENMARKT* te *Oosterwierum*, dit jaar invallende op Zaturdag en Zondag den 11 en 12 Junij, gehouden zal worden op Maandag en Dingsdag den 13 en 14 dier maand.
De Grietman voornoemd, BERNH. BUMA.

DE Griffier J. STINSTRA, te Franeker, zal, op Dingsdag den 31 Mei 1831, ten 9 ure voor den middag, ten sterfhuize van *B. Eisma van der Bildt*, in leven Instrumentmaker te Franeker, tegen gereede betaling verkoopen:

MEUBELEN, HUISRAAD en INBOEDEL, bestaande in een groot mahoniehouten Kabinet, Pulpitums, Laadtafels, Tafels, Stoelen, Spiegels, 1 staand Uurwerk, 1 Pendule, 1 Klok, 3 Bedden, Bed- en Tafellinnen, Mans- en Vrouwen Kleeding, Koper-, Tin-, Porselein- en Glaswerk, 2 zilveren Zaktabaksdoozen, dito Lepels, 1 gouden en 4 zilveren Horologien, en ander Zilverwerk.

Op Woensdag den 1 Junij, ten 10 ure voor den middag, 1 ongemeen groote op eikenhouten onderstuk rustende 12 voets Newtoniaansche Teleskoop, 1500 maal vergrootende, geheel compleet, vervaardigd door *Jan van der Bildt*, 3 groote 2 voets Gregoriaansche Telescopen, door *Eisma van der Bildt*, in koperen buizen, waarvan een op koperen voet en de twee overige zonder kleine Spiegels, en alzoo niet afgewerkt, 4 compleete en 8 niet volkomen afgewerkte 1½ voets Telescopen, door denzelfden, 7 compleete 1 voets en 4 compleete 8 duims Telescopen, door denzelfden, 5 oogbuizen van 1½ en 1 voets Telescopen, 2 Vergrootglazen in koper en op voeten, zeer zuiver door *Eisma van der Bildt*, 4 ongemeene Vergrootglazen, waarvan 1 in koper, 1 Handteleescoop door *Lub. van der Bildt*, zoon van den ouden, 1 Acromatische Engelsche, en 2 kleinere Acromatische Kijkers, van groote voortreffelijkheid, 1 compleete Luchtpomp van *J. van Musschenbroek* 1728, eene Electriseer-Machine, Barometers, Thermometer, Kompas, 2 uitmuntende Draaibanken met alle Graadbeitels, eene groote partij Instrumenten, Smids- en Horologiemakers Gereedschappen, eene partij Brillen, Monteringen en Brilglazen van alle nummers, Rariteiten, Aambeelden, Poester, Stookketel, Helm- en Koelvat, en wat meer zal worden aangeboden en de twee vorige dagen zal zijn te bezigtigen.

DE Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 1 en 8 Junij 1831, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement van *D. Minnema*, publiek presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, geheel op Kelders en zeer sterk gebouwd, voorzien van drie modern betimmerde Kamers, eene daagsche Kamer, ruime Woonkeuken met Fournoisen en Bedsteden; voorts STALLING en WAGENHUIS, met KNECHTSWONING en verdere annexen, met de daarbij behoorende HOVINGE, HIEMINGE, het Land van een uitgeroeid Bosch, IJster, groot Zwijnenhok enz., met den Grond daarbij zijnde, berekend op 1 bunder 65 v. roede 34 v. el en 63 v. palm, belast met 1 floreen 14 stuivers dijksschatting, zeer aangenaam gelegen nabij den Rijdweg, onder den dorpe Midlum, sub no 17 en 18, bij *T. Wassenaar* bewoond en gebruikt; 8 dagen na de eindelijke toewijzing vrij te aanvaarden.

LEES HIER. — Eene GEMEUBELEERDE KAMER *te huur*, zeer geschikt voor een losse Heer of Dame; te bevragen bij *J. SIKSMA*, te Sneek.

MR. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER [illegible], als daartoe last hebbende van zijne principalen, gedenkt op Woensdag den 1 Junij 1831, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Oene Klazes* te Bozum, ten overstaan van den Notaris J. KAMMINGA BOLTJES, publiek in perceelen te verhuren; Twee uitmuntende ZATHEN en LANDEN, gelegen onder Bozum.

DE Notaris HANEKUIJK, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den eersten Junij 1831, des namiddags ten één ure, in de herberg Roma, onder Houtkoopers, publiek veilen: Eene partij OOSTZEE- en NOORDSCHE HOUTWAREN.

DE Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Zaturdag den 4 Junij 1831, des namiddags ten 4 ure, in de herberg het Haantje onder Jelsum, publiek verkoopen op crediet: Het GRASGEWAS of den TOP van ruim 15 bunder Greidlanden, in perceelen, allen gelegen bij de Buren te en onder Cornjum, en behoorende bij de Zathe laatst bij de Weduwe *P. P. Posthumus* te Cornjum, als huurdersche bewoond en gebruikt geweest.

Voorts zal na afloop dezer verkooping dadelijk mede worden overgegaan tot de publieke Verhuring van het NAGRAS van voorschreven Landen, en zulks mede in perceelen.

DE Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal de gewone jaarlijksche MAADVERHURING houden:

Te *Dragten*, op Donderdag den 9 Junij 1831, des namiddags ten 4 ure, in het logement de Feniks.

En te *Oudega*, op Zaturdag den 11 dito, des namiddags precies ten 2 ure, in de Herberg aldaar.

Boelgoed van nieuwe houten Melkaden, te Sneek.

TEN overstaan van een bevoegd Beambte, zal op HEDEN den 31 Mei 1831, des namiddags ten 1 ure, bij de herberg de Witte Arend, worden verkocht:
Eene partij NIEUWE HOUTEN MELKADEN, van onderscheidene grootte.

UIt de hand TE KOOP, *op zeer gemakkelijke termijnen van betaling:* Eene sterkgebouwde en moderne HUIZINGE, op den Ewal, te Leeuwarden, bij den Heer ANDREÆ bewoond, bestaande *beneden* in twee Kamers en eene Zaal aan de straat, en eene Achterkamer uitzigt hebbende in den Tuin. — *boven* drie Kamers aan de straat, en twee Achterkamers, en Meidekamer, voorts Linnenzolder enz; — wijders eene zeer ruime Keuken, Turf-, Wasch-, Mangel-, Provisie- en Wijnkelder, Wagenhuis, Hooizolder, en Stalling voor 6 Paarden, hierbij een Kamertje uitzigt hebbende in den Tuin, met eenen uitgang in de Speelmanstraat.

De Voorwaarden zijn te vernemen bij den Heer ANDREÆ, op den Ewal.

TE KOOP: Zevenhonderd Ned. ℔ WERK. Wie hieraan gading maakt, vervoege zich in persoon of met vrachtvrije brieven in het Stads Armenhuis te Franeker.

AANBESTEDING BIJ BESLOTEN BRIEFJES, van het *afbreken* van eene Oude Schuur Keuken enz., en het *weder opbouwen* van eene geheel NIEUWE SCHUUR en KEUKEN, in deszelfs plaats, op de Zathe bij *Goffe Gerlofs Jensma* bewoond, gelegen aan den Hoogen Heerenweg onder Hallum, met alle daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen, volgens Bestek en Teekening welke van heden af ter lezing en inzage liggen bij PIETER MULDER, buiten de Hoeksterpoort, te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op den 3 Junij 1831 moeten worden bezorgd.

FAILLISSEMENT.

BIj vonnis van de Regtbank van eersten aanleg, zittende te Leeuwarden, als belast met de commercieele Regtsoefening aldaar, van den vierentwintigsten Mei 1831, is verklaard dat het Faillissement van MARTINUS KLAVER, Koopman, wonende te Dockum, aanwezig is, en dat de opening daarvan nader zal worden bepaald; — zijnde in dit Faillissement benoemd tot Commissaris de Heer Mr. JEAN LE MAIRE, Lid dezer Regtbank, en tot Agent de Heer JACOB VAN LEEUWEN, Griffier van bovengenoemde Regtbank, en is verder in dezen gedisponeerd overeenkomstig de Wet. *Voor Extract conform,*
S. FERWERDA, Jz., *Com. Griffier.*

DIe iets te vorderen heeft van, of schuldig is aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen ANNE MELLES VAN DIJK, in leven Mr. Bakker te Franeker, wordt verzocht daarvan schriftelijke opgave te doen ten Kantore van ISAäC TELTING, Notaris te Franeker, vóór den 3 Junii naastkomstig.

NIEUWE BOEKWINKEL.

DE ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij op Vrijdag den 3 Junij aanstaande, alhier zijnen Boekwinkel zal openen, welke steeds van alles voorzien zal zijn, wat tot dat vak betrekking heeft; in het bijzonder zich aanbevelende tot het leveren van NIEUWE WERKEN, KANTOOR- SCHRIJFBEHOEFTEN en SCHOOLBOEKEN, met de belofte van eene juiste en civiele bediening.

Tevens maakt hij aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat de LEESBIBLIOTHEEK aangehouden zal worden, en steeds van de beste Werken voorzien zal zijn, zich bij voortduring aanbevelende. U. PROOST,
bij de Amelandspijp, letter A, no. 78.

153ste Koninklijke Nederlandsche Loterij,
op den ouden voet.

BIj J. H. J. LEHMANN, bij de Brol te Leeuwarden, bij wien in de afgeloopene Loterij verscheidene Prijzen zijn gevallen, zijn weder te bekomen: LOTEN, in *Huur*, *Koop*, en voor *alle Klassen*, tot Prijscourant. De trekking der eerste Klas begint op Maandag den 20 Junij aanstaande. Bij hem wordt mede *Groot Kontraboek* gehouden, en houdt hem vriendelijk gerekommandeerd.

BIj Mejufvrouw H. VAN TUINEN, in de Groote Hoogstraat, te Leeuwarden, is thans verkrijgbaar gesteld: Het DEPÔT der gerenommeerde *TANDMIDDELEN* van Gebr. NATHANS DENTZ, Hof-Tandmeester van Z. M. den Koning, van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins *Frederik* der Nederlanden; als: Paarlewassching en Tand-Opiat, dienende om het gebit te versterken, en Monden Tanden tot den hoogsten ouderdom te conserveren, à *f* 2 : 50; Mondspoeling voor scorbuit, blaauwschuit, rhumatike pijnen in den mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het tandvleesch, à *f* 3; Poeder Dentifrice, à *f* 2; Liqueur Philodortique, à *f* 3 : 50; Tand-Elixter om de tanden wit te maken, à *f* 1 : 10; Tandpoeder tot onderhoud der tanden, à 50 cents; en Eau de Blanchard voor kies- en tandpijn uit zinkingen voortkomende, te verdrijven, à *f* 1 : 25.

NB. Deze middelen zijn ook te bekomen te Heerenveen, bij den Boekverkooper F. HESSEL.

NB. NB. JOUKE S. OZINGA, Schipper, wonende te Oppenhuizen, voornemens zijnde, om ten gerieve van Kooplieden in Koeijen, zich op Vrijdag den 3 Junij 1831, met zijn Tjalkschip te bevinden voor het huis van den Kastelein G. DE RUITER, buiten de Oosterpoort te Sneek, en vervolgens alle Vrijdagen, ten einde de Kooplieden welke Koeijen zouden willen doen vervoeren naar Amsterdam, of andere plaatsen in Noord-Holland, daartoe de gelegenheid te geven; zijnde de vracht van iedere Koe op *f* 1 : 50 bepaald.

En is deze dienende tot kennisgeving aan zoodanige Kooplieden, die er gebruik van wenschen te maken.

LEES HIER. — Bij S. B. BROOK, op het Kleinzand, te Sneek, bij wien in de afgeloopene Loterij gevallen de prijs van *f* 2,500 en meer andere prijzen, zijn voor de thans 153ste Loterij weder te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN; zoekt vriendelijk ieders gunst.

MEn vraagt *f* 3200 : 00 tegen vijf ten honderd renten, waarvoor men aanbiedt eene Cessie van privilegie op vaste goederen, die eene waarde van negen duizend gulden bezitten. — Adres ten Kantore van Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, Procureur te Leeuwarden.

)o( )o(EEn BAKKERSKNECHT, het Brood- en Kleinbakken grondig verstaande, om als *Meestersknecht* te kunnen ageren, van de Protestantsche Godsdienst, en voorzien van bewijzen van goed en zedig gedrag, kan van stonden aan, tegen goed loon, werk bekomen. Adres bij *L. CONRADI*, Koopman te Franeker. *Brieven franco.*

)o( )o(EEn POTTEBAKKERSKNECHT, het Schaven verstaande, kan van stonden aan werk bekomen bij *M. MIEDEMA*, op het Zuidvliet bij Leeuwarden.

)o( )o(EEn goede SMIDSKNECHT wordt verlangd. Adres bij *E. HOSBACH*, Smid en Slotmaker te Leeuwarden.

)o( )o(OUders of Voogden genegen zijnde, hun Zoon of Pupil, als LEERLING in eene APOTHEEK te plaatsen, gelieven zich te vervoegen bij A. POSTHUMA, Apotheker te Dockum.

)o( )o(OUders of Voogden, genegen zijnde hunnen Zoon of Pupil het BANKETBAKKEN te laten leeren, adresseren zich met gefrankeerde brieven bij den Banketbakker *P. VAN DER MEULEN*, te Sneek.

)o( )o(MEn vraagt, in eene kleine Huishouding ten platten Lande, eene VROUWELIJKE DIENSTBODE, van iets meer dan middelbare jaren, omtrent wier braaf zedelijk gedrag en huishoudelijk bekwaamheden men de voldoendste getuigenissen kan bekomen, en welke dadelijk in dienst moet kunnen treden; adres bij J. BEITSMA, in het Zaailand, in persoon of met vrachtvrije Brieven, zullende geene andere Brieven worden aangenomen.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.